

RAHANDUSMINISTEERIUM

Mida toob tulevik?

Triin Tomingas

4.12.2024

Tulevik

Euroopa Liidu järgmine pikaajaline eelarveperiood
2028-2034,
sh ühtekuuluvuspoliitika ja muud toetused

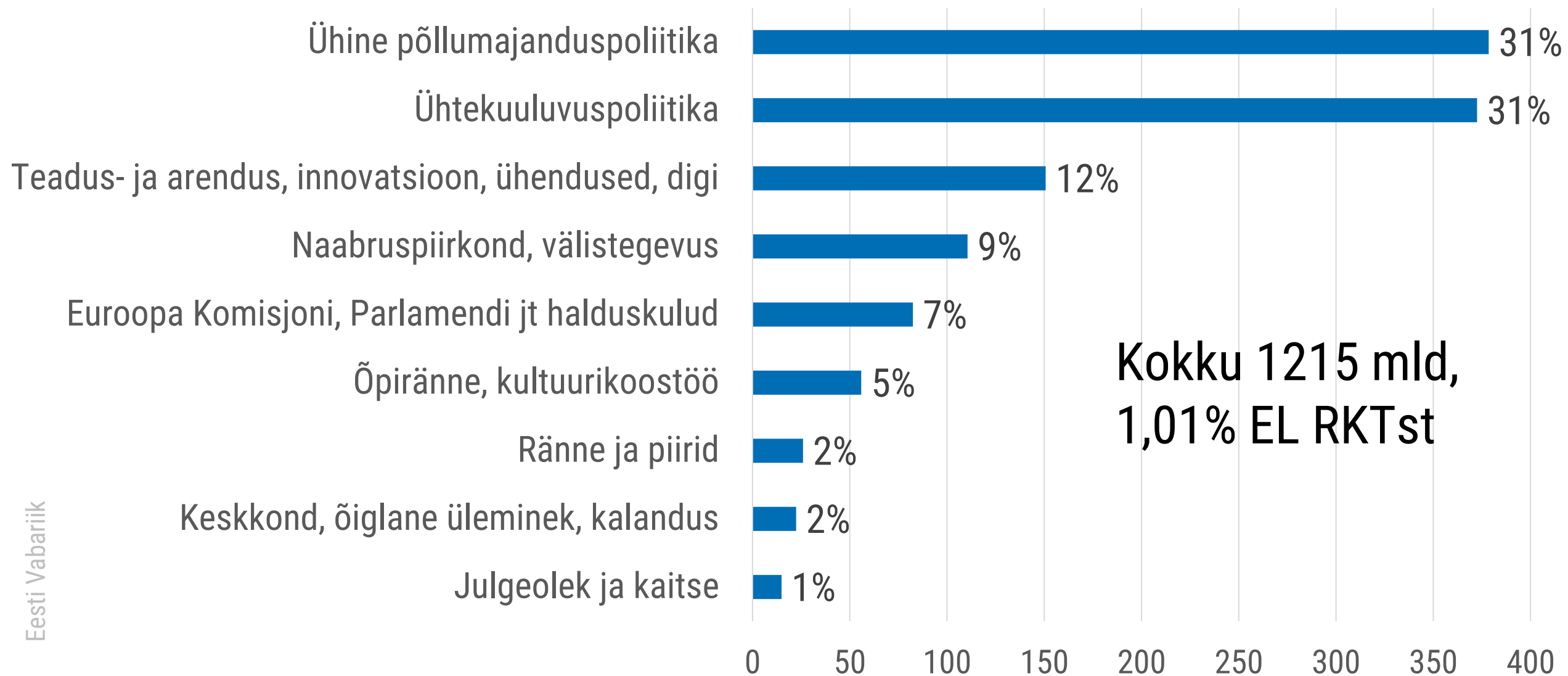
Püüame ennustada...

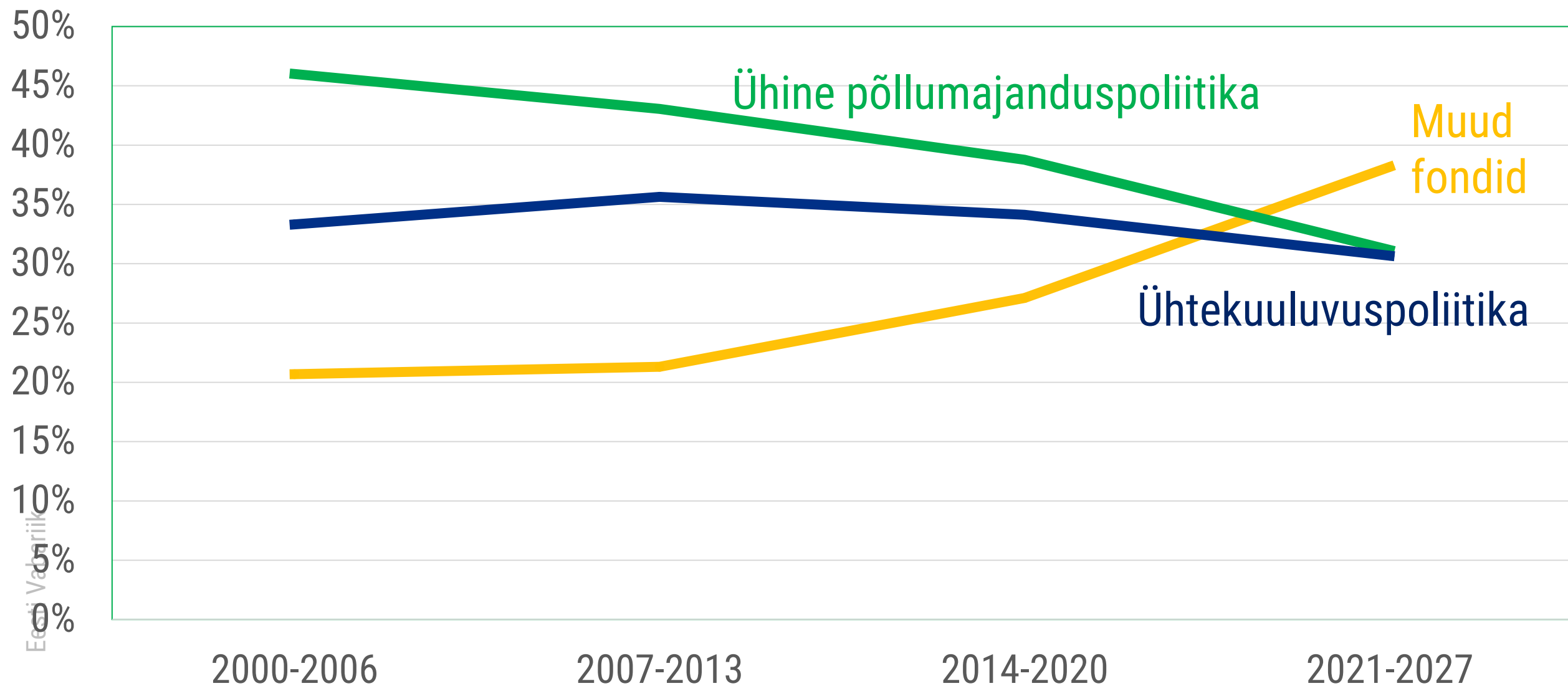
Kuidas täna-
mida EL eelarvest rahastatakse?

EL pikaajaline eelarve 2021-2027(mld €)

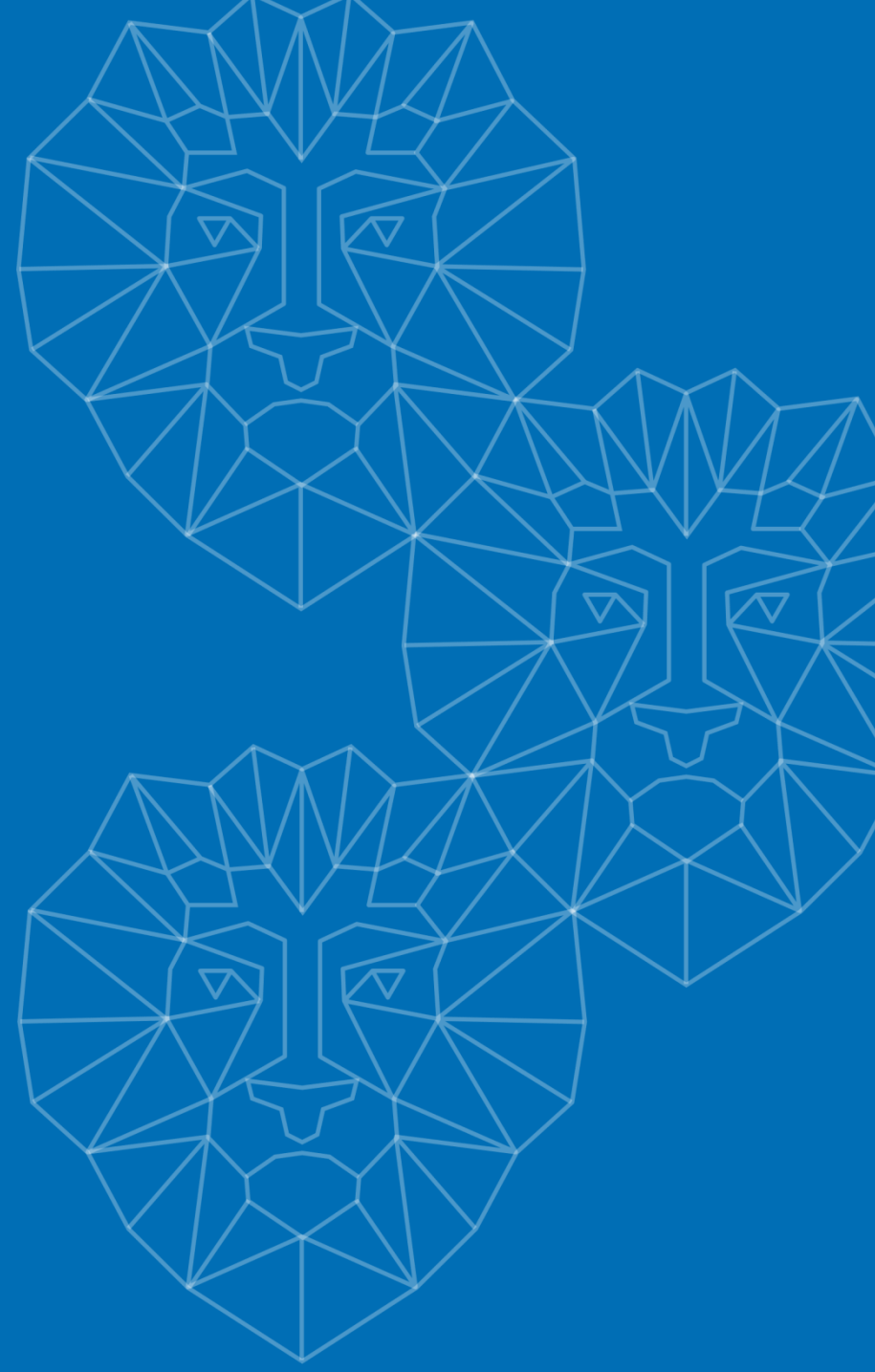

„Muude fondide“ osakaal on kasvanud

Kuidas täna-

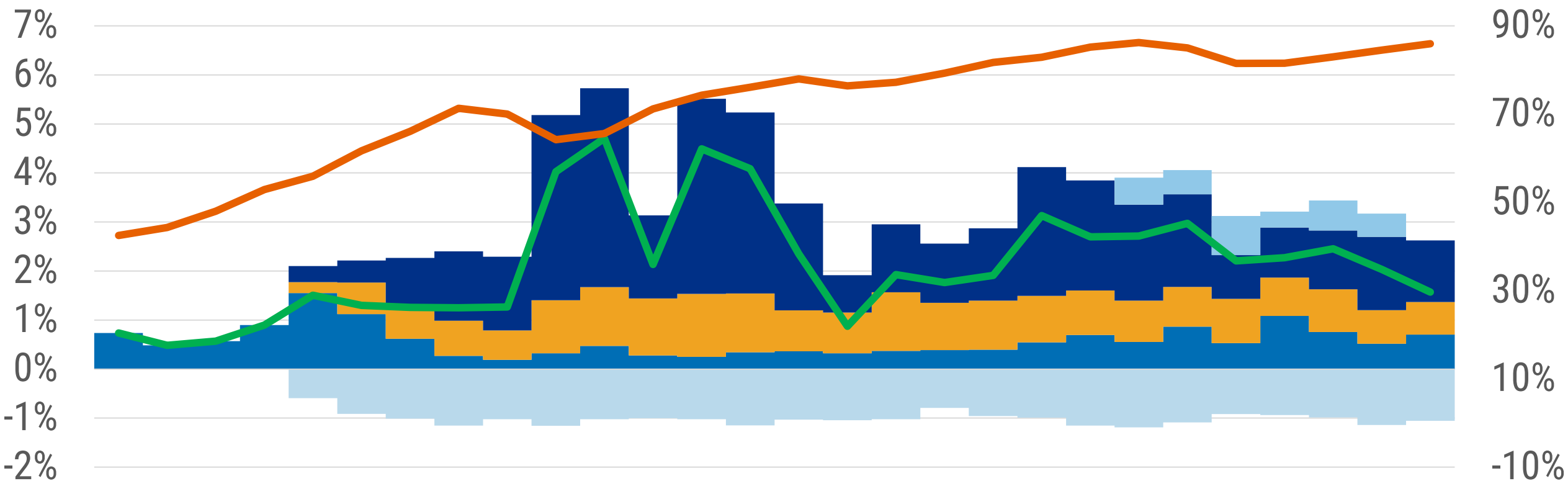
Eesti ja EL eelarve

Eesti
RKTst

Toetused Eestile EL eelarvest osakaaluna majandusest

SKP
EL
keskm
isest
90%

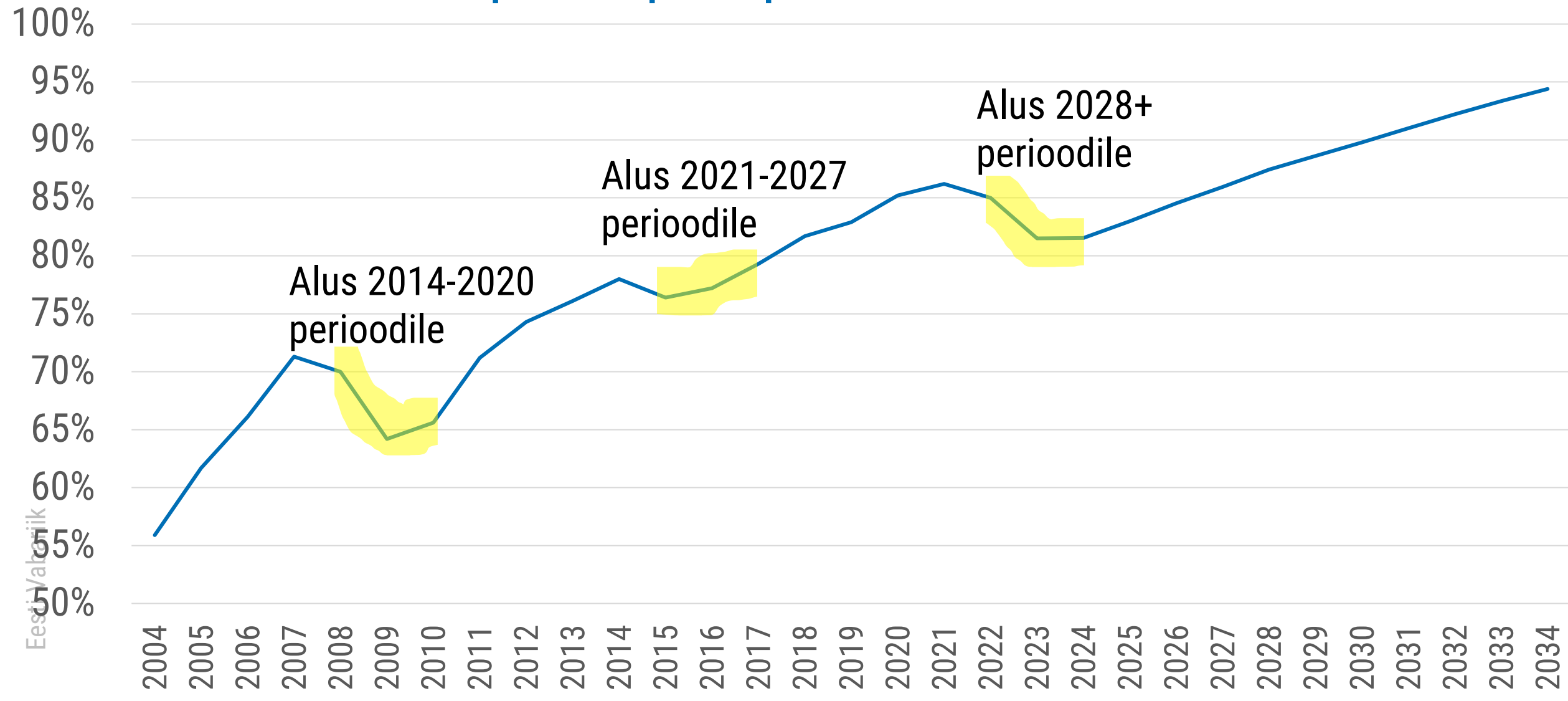

- Muud fondid
- Ühtekuuluvuspoliitika
- Eesti sissemakse EL eelarvesse
- SKP per capita EL keskmisest

- Ühine põllumajanduspoliitika
- EL taastekava
- Netopositsioon

Eesti Vabariik

Eesti SKP inimese kohta EL keskmisest ostujõudu arvestades on pikas perspektiivis kasvamas

Järeldused ja läbirääkimistele mõju
avaldavad arengud

Järeldused

- Ühtekuuluvuspoliitika toetused jõukuse kasvades vähenevad
- Kesksete fondide olulisus kasvab – võimalus Eesti projektidele rahastust saada
- ELi ühisest rahastamisest peab tulema lisaväärtus

Samameelsete riikide rühmi läbirääkimistel

- „Ühtekuuluvuspoliitika sõbrad“ ehk netosaajad (Kesk-, Ida- ja Lõuna-Euroopa riigid)
- „Netomaksjad“ üldiselt toetavad väiksemat eelarvet (eelkõige Holland, Taani, Austria, Rootsi, Soome)
- Ühisel põllumajanduspoliitikal tugevad toetajad nii netomaksjate kui –saajate poolel.
- Palju väiksemaid huvigruppe eri teemadel, nt „netomaksjad“ toetavad Horisonti, Lõuna-Euroopa riikidele on kriitiline ränne, ELi idapiiri lähedastele riikidele Ukraina.

Mis veel mõjutab läbirääkimisi?

- Euroopa Komisjoni uus koosseis
- Liikmesriikide läbirääkimiste prioriteetidid aina kirjumad üksikute teemade lõikes
- Kaitsevaldkonna esiletõus
- ELi laienemine
- EL taastekava laenu tagasimaksmine alates 2028

Eesti raamseisukohad EL pikaajalise
eelarve läbirääkimisteks ja
ühtekuuluvuspoliitika toetuste tulevikuks

Raamseisukohtade koostamisest

- Raamseisukohti koostati koostöös ministeeriumide ja partneritega alates aasta algusest.
- Eesmärk ei olnud katta kõiki EL eelarve valdkondi või ÜKP elemente, vaid tuua esile seda, mille osas on oluline just Eesti varajane tegutsemine.
- Eraldi seisukohad koostatakse EL siseturu (MKM), põllumajanduspoliitika (REM) ja teadus- ja innovatsiooni raamprogrammi Horisont (HTM) kohta.

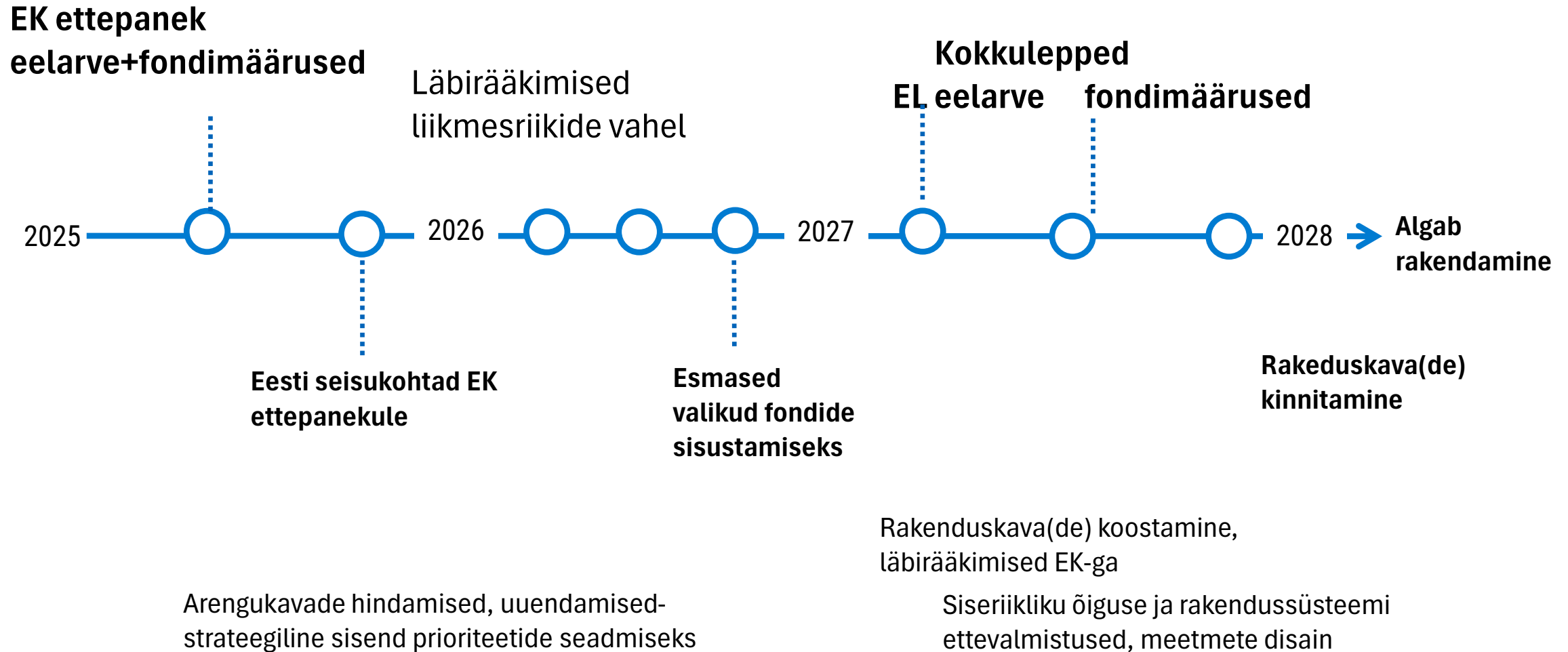
Eesti raamseisukohad EL pikaajalise eelarve kohta

- Senisest suurem rahastus kaitsevalmiduseks, sh välispiiri investeeringuteks ja piiriülesteks ühendusteks (RB, energia); Ukraina toetamine, sh laienemisega arvestamine
- Valmis selleks eelarvet suurendama, mitte vähendada teiste valdkondade rahastust
- Ühtekuuluvuspoliitika toetuste sujuv vähenemine ehk turvavõrk
- Ühtse põllumajanduspoliitika otsetoetuste ühtlustamine
- Toetus fondide suure arvu vähendamisele ja kattuvuse vältimisele vähendamaks halduskoormust, õiglase ülemineku jätkuv toetus
- Valmis kaaluma uusi tuluallikaid, aga koormus ei tohi teiste riikidega võrreldes ebaproportsionaalselt kasvada

Ühtekuuluvuspoliitika tuleviku prioriteedid

- ÜKP toetuste sujuv vähenemine
- Suurem paindlikkus
- Liikmesriikide ja piirkondade eripärade ja vajadustega arvestamine
- Sõjast tulenevate geopoliitiliste riskide ja väljakutsetega arvestamine
- Tulemuspõhisuse tugevdamine
- Haldusvõimekuse toetamine
- Halduskoormuse vähenemine
- Õigeaegne rahastusperioodi algus

Valmistumine 2028+ rahastamisperioodiks

RAHANDUSMINISTEERIUM

Aitäh!

